

Skólanámskrá
Leikskólans
Smáralundar

Formáli	3
1 Inngangur.....	4
2 Leikskólinn Smáralundur.....	5
2.1 Starfsfólk leikskóla	5
2.2 Hlutverk leikskólastjóra	6
2.3 Hlutverk leikskólakennara og annarra starfsmanna	6
3 Stefna leikskólans/ hugmyndafræði hans	7
3.1 Leiðarljós leikskólastarfsins.....	7
3.2 Kennsluhættir leikskólans	8
3.2.1 Leikur	8
3.2.1 SMT.	9
3.2.2 Sérkennsla.....	9
3.2.3 Hreyfing	10
3.3 Námsumhverfi.....	10
4 Grunnþættir menntunar.....	11
4.1 Jafnrétti	11
4.1.1 Jafnrétti í leikskólastarfinu.....	12
4.2 Læsi	12
4.2.1 Læsi í leikskólastarfinu.....	12
4.3 Heilbrigði og velferð	13
4.3.1 Heilbrigði og velferð í leikskólastarfinu	13
4.4 Sjálfbærni.....	14
4.4.1 Sjálfbærni í leikskólastarfinu	14
4.5 Sköpun.....	15
4.5.1 Sköpun í leikskólastarfi	15
4.6 Lýðræði og mannréttindi	16
4.6.1 Lýðræði og mannréttindi í leikskólastarfi.....	16
5. Samþætt og skapandi leikskólastarf	17
5.1 Læsi og samskipti	17
5.2 Heilbrigði og vellíðan.....	19
5.3 Sjálfbærni og vísindi.....	20
5.4 Sköpun og menning	21
6 Fjölskyldan, upplýsingamiðlun og leikskólinn	22

7	Tengsl skólastiga og tengsl við nærumhverfið.....	22
8	Mat og eftirlit.....	23
8.1	Ytra mat á leikskólastarfi.....	23
8.2	Innra mat á leikskólastarfi.....	24
8.2.1	Mat barna.....	24
8.2.2	Mat starfsmanna leikskólanna.....	24
8.2.3	Mat foreldra.....	24
	Heimildaskrá.....	25

Formáli

Árið 2011 kom út ný Aðalnámskrá leikskóla á vegum Mennta- og menningarmála ráðuneytisins. Með nýrri menntastefnu urðu umfangsmiklar breytingar á aðalnámskránni. Námsþáttum leikskóla var fækkað úr sex í fjóra og lögð var áhersla á grunnþætti menntunar sem tengja anga sína í leik-, grunn- og framhaldsskólastig.

Þann fyrsta mars 2011 var leikskólinn Kató sameinaður leikskólanum Smáralundi og úr varð einn leikskóli sem fékk nafnið Brekkuhvammur. Leikskólinn Brekkuhvammur hóf vinnu við skólanámskrána veturinn 2012. Þegar við hófum vinnuna byrjuðum við að sameina stefnu leikskólans, sem hafði frá sameiningu verið með sitthvora stefnuna. Allt starfsfólkið tók þátt í þessari vinnu og voru einkunnarorð leikskólans valin, Hreyfing, hollusta og vellíðan og eru þau höfð að leiðarljósi í leikskólastarfinu

Boðið var upp á sameiginlega fyrirlestra á skipulagsdögum um grunnþættina þar sem utanaðkomandi sérfræðingar fjölluðu um þá. Áfram var unnið með grunnþættina út í leikskólanum og allir starfsmenn skólans íhuguðu hvernig unnið væri með grunnþættina í skólastarfinu og hvernig væri hægt að gera betur. Námskráin verður sífellt til endurskoðunar og mun áfram þróast í takt við þá sem að skólanum koma og ávalt með hagsmuni barnanna í fyrirrúmi.

Árið 2016 var annað húsnæðið sem var leikskólinn Kató fyrir sameiningu lokað og var þá ákveðið að taka aftur upp fyrra nafn og heitir skólinn nú Smáralundur

Fyrir hönd leikskólans Smáralundar

1 Inngangur

Leikskólar eru menntastofnanir þar sem markmiðin eru að koma til móts við mismunandi námsþarfir ólíkra barna og stuðla að alhliða þroska, velferð og menntun hvers og eins. Í hverjum leikskóla er skólanámskrá gefin út og er leikskólastjóri ábyrgur fyrir gerð hennar.

Aðalnámskrá byggir á lögum um leikskóla nr. 90/2008 og er rammi um leikskólastarfið og leiðsögn um tilgang þess og markmið. Námskráin birtir heildarsýn um menntun og útfærir nánar þá menntastefnu sem felst í lögnum og veitir upplýsingar um tilgang og starfsemi skóla. Hlutverk aðalnámskrárinnar er að birta menntastefnu stjórnvalda og ber leikskólum og starfsmönnum þeirra að fylgja ákvæðum hennar við skipulagningu leikskólastarfs. Aðalnámskrá á því að tryggja leikskólabörnum góðar aðstæður til náms í samræmi við gildandi lög og menntastefnu. Aðalnámskrá er helsta stjórnþæki fræðsluyfirvalda til að tryggja samræmi og samhæfingu leikskólastarfs við útfærslu sameiginlegrar menntastefnu. Námskráin er ein meginforsenda þess að mennta- og menningarmálaráðuneytið geti gegnt lögboðnu hlutverki sínu við að annast yfirstjórn og eftirlit með gæðum og framkvæmd skólastarfs. Aðalnámskrá veitir upplýsingar um helstu viðmið sem starfsemi leikskóla byggist á (Aðalnámskrá leikskóla, 2011, bls. 9-10).

Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu leikskóla og skólastefnu viðkomandi sveitarfélags. Skólanámskráin er endurskoðuð reglulega en árlega er gefin út sérstök starfsáætlun sem gerir grein fyrir árlegri starfsemi leikskóla, svo sem skóladagatali, áhersluatriðum í uppeldi og menntun barnanna svo og öðru því sem varðar starfsemi leikskólans sbr. 14. gr. laga nr. 90/2008. Tengsl á milli skólanámskrár og starfsáætlunar eru mikilvæg þar sem starfsáætlun tekur mið af endurmati og umbótum á skólastarfinu sem leiðir til breytingar á skólanámskrá leikskólans (Aðalnámskrá leikskóla, 2011, bls. 10-11).

Í leikskólum á velferð og hagur barna að vera leiðarljós í öllu starfi. Veita á börnum umönnun og menntun, búa þeim hollt og hvetjandi uppeldisumhverfi og örugg náms- og leikskilyrði. Stuðla á að því að nám fari fram í leik og skapandi starfi þar sem börn njóta fjölbreyttra uppeldiskosta. Starfshættir leikskóla eiga að mótast af umburðarlyndi og kærleika, jafnrétti, lýðræðislegu samstarfi, ábyrgð, umhyggju, sáttfýsi, virðingu fyrir manngildi og kristinni arfleifð íslenskrar menningar.

Meginmarkmið uppeldis og kennslu í leikskóla eru:

- að fylgjast með og efla alhliða þroska barna í náinni samvinnu við foreldra,
- að veita skipulega málörvun og stuðla að eðlilegri færni í íslensku,
- að hlúa að börnum andlega, vitsmunalega og líkamlega í samræmi við þarfir hvers og eins svo að börnin fái notið bernsku sinnar,
- að stuðla að víðsýni barna og efla siðferðisvitund þeirra,
- að leggja grundvöll að því að börn verði sjálfstæðir, virkir og ábyrgir þátttakendur í lýðræðisþjóðfélagi sem er í örri og sífelldri þróun,
- að rækta hæfileika barna til tjáningar og sköpunar í þeim tilgangi m.a. að styrkja sjálfsmynd þeirra, heilbrigðisvitund, öryggi og hæfni til mannlegra samskipta (Lög um leikskóla 2008/90).

2 Leikskólinn Smáralundur

Leikskólinn Smáralundur er staðsettur við Smárabarð 1. Leikskólinn er fjögurra deilda með sextíu og sjö nemendum á aldrinum 18 mánaða til sex ára. Deildir leikskólans heita: Lundur, Brekka, Holt og Þúfa og draga þær nöfn sín úr umhverfinu.

2.1 Starfsfólk leikskóla

Forsendur að farsælu leikskólastarfi er mannauður leikskólans. Starfsfólki leikskóla ber að sinna starfi sínu af fagmennsku, alúð og samviskusemi. Starfsfólkið skal gæta kurteisi, nærgætni og lipurðar í framkomu sinni gagnvart börnum, foreldrum þeirra og samstarfsfólki samkv. 5. gr laga um leikskóla 2008. Fagmennska í leikskólastarfi snýst um börnin í leikskólanum, menntun þeirra og velferð. Á starfsfólki hvílir sú skylda að veita börnunum tækifæri til að afla sér þekkingar og leikni, örva leikgleði þeirra og efla frjóa hugsun (Aðalnámskrá leikskóla, 2011, bls 11).

Á herðum leikskólastjóra hvílir sú skylda að stuðla að samstarfi milli foreldra, starfsfólks leikskóla og annars fagfólks með velferð barna og foreldra þeirra í huga. Einnig ber leikskólastjóra að brýna þagnarskyldu fyrir starfsfólki sínu sem felst í þagmælsku um vitneskju sem það fær í starfi sínu og skal fara leynt samkvæmt lögum, fyrimælum yfirmanns og/eða eðli málsins (Barnalög, 2003/76, 33. gr.)

2.2 Hlutverk leikskólastjóra

Leikskólastjóri er fag- og rekstrarlegur leiðtogi og ber honum að vera í forystu um þróun metnaðarfulls leikskólastarfs. Hlutverk hans er að leiða lýðræðislegt samstarf ólíkra hópa sem starfa innan leikskólans í góðu samstarfi við aðra stjórnendur leikskólans. Leikskólastjóra ber að sjá til þess að starfsfólk leikskólans hafi tækifæri til að efla þekkingu sína og vera í stöðugri starfsþróun. Að lokum ber leikskólastjóra að sjá til þess að farið sé eftir aðalnámskrá, lögum og reglugerðum og stefnum sveitarfélagsins (Lög um leikskóla, 2008/90; Aðalnámskrá leikskóla, 2011; Skólafélag Hafnarfjarðar, 2011, bls. 8)

2.3 Hlutverk leikskólakennara og annarra starfsmanna

Leikskólakennurum ber að gegna lykilhlutverkum í öllu leikskólastarfi. Þeir eiga að vera leiðandi í mótun uppeldis og menntastarfsins, fylgjast með nýjungum og miðla þekkingu. Þeir eiga að vera góðar fyrirmyndir í starfi með börnum og leitast við að styrkja lýðræðislegt hlutverk leikskólans. Leikskólakennurum ber að sjá til þess að hvert barn fái notið hæfileika sinna og að námsumhverfi sé skipulagt á þann veg að börn fái notið bernsku sinnar. Leikskólakennarar eru í lykilhlutverki við skipulagningu og framkvæmd innra mats.

Allt starfsfólk leikskóla á að koma fram við börn af virðingu, taka tillit til og hlusta á þau. Starfsfólk ber ábyrgð á að vera í gefandi samskiptum við börn, samstarfsfólk og fjölskyldur barna. Starfsfólki ber að vinna í anda aðalnámskrár og tileinka sér þá sýn sem sett er fram til barna og náms (Aðalnámskrá leikskóla, 2011, bls. 11-12, 31)

3 Stefna leikskólans/ hugmyndafræði hans

Hlutverk leikskólans er meðal annars að búa börnin undir áskoranir og verkefni daglegs lífs og hjálpa þeim að fóta sig í flóknu samhengi náttúru og samfélags, hluta og hugmynda. Leikskólabörn þurfa að hafa vitneskju um hvað þau geta og vita, hvernig best er að beita þekkingu sinni og leikni til að hafa áhrif á umhverfi sitt og bæta það. Nám í leikskóla þarf að byggjast á námssamfélagi sem einkennist af grunnþáttum menntunar: læsi, sjálfbærni, lýðræði og mannréttindum, jafnrétti, sköpun, heilbrigði og velferð. Við skipulag leikskólastarfs skal lögð áhersla á nám og menntun barnanna og kennsluaðferðir og samskiptahættir, námsgögn og kennslutæki eiga að beinast fyrst og síðast að því að styðja börnin í námi sínu. Leikskólaskólastarf og nám, sem skilgreint er út frá grunnþáttum menntunar, er sinnt innan námssviða og það fléttað saman við námssviðin (Aðalnámskrá leikskóla, 2011, bls. 22).

3.1 Leiðarljós leikskólastarfsins

Starfsmenn leikskólans Smáralundar hafa sammælt um að hafa heilsueflingu að leiðarljósi í starfi leikskólans og fléttast leiðarljósinn inn í alla starfs- og kennsluhætti hans. Kennarar eru fyrirmynd barnanna og þurfa þar af leiðandi að tileinka sér heilbrigðan lífstíl og jákvætt viðhorf gagnvart heilsu og hreysti þar sem það eykur vellíðan þeirra í starfi. Þeir þurfa að vera jákvæðir gagnvart leiðarljósinu og mikilvægi þess að temja sér heilbrigðan lífsstíl.

Við horfum til kenningar Vygotsky um nám og félagslega hugsmíði ásamt kenningum um hlutverk vitrænnar togstreitu. Samkvæmt þeim kenningum er litið á nám sem félagslega athöfn þar sem samvinna við aðra einstaklinga gegnir lykilhlutverki (Vygotsky, 1978). Við viljum að barnið kynnist leik og leikgleði og öðlist færni í samskiptum við önnur börn og fullorðna. Vinnumhverfi sem býður upp á ánægju og hreysti, eflir gagnkvæma virðingu, sjáfstraust, samkennd og samstöðu allra á vinnustaðnum bæði fullorðinna og barna.

Einkunnarorð skólans eru: **Hreyfing, Hollusta og Vellíðan**

- **Hreyfing:** Við leggjum áherslu á daglega hreyfingu og markvisst hreyfiuppeldi. Með því er lagður grunnur að líkamlegri, andlegri og félagslegri velferð til lífstíðar. Við eflum hreyfifærni og sköpum öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar.
- **Hollusta:** Stuðlum að heilsusamlegu fæðuvali með, fræðslu og góðu framboði á fjölbreyttum mat.

-
- **Velliðan** birtist í að þau hafa trú á sjálfum sér og eigin getu og hafa jákvæða sjálfsvitund. Börn og foreldrar komi glöð í skólann og fari ánægð heim í lok dags.

3.2 Kennsluhættir leikskólans

3.2.1 Leikur

Leikurinn er hornsteinn leikskólastarfsins og er hann í senn markmið og leið. Leikur er lífstjáning og gleðigjafi barnsins, hann er mikilvægasta náms- og þroskaleið þess. Frjáls og sjálfsprottinn leikur er hið eðlilega tjáningarform barnsins. Í sjálfsprottinum leik er barn:

- stjórnandi og skapar leikinn úr eigin upplifunum og hugarheimi,
- að taka ákvarðanir og leysa úr vandamálum,
- einbeitt, það gleymir stund og stað,
- upptekið af augnablikinu, það er ferlið sem skiptir máli,
- laust við utanaðkomandi reglur aðrar en þær sem barnið setur sjálft eða í samráði við leikfélagana,

Í leik vaknar samkennd og vinátta, virðing fyrir rétti annarra og vitund fyrir lýðræði. Leikurinn er aðferð barnsins til að skilja og vinna úr eigin reynslu. Það lætur ímyndunaraflið ráða ferðinni eftir skilningi sínum og tilfinningum. Leikurinn þroskar samkennd og skilning á sjónarmiðum annarra, eflir samskiptahæfileika barnanna og félagsþroska. Skipulag og umhverfi leikskóla hafa áhrif á leik barna og geta stutt við leikinn. Við viljum skapa börnum samfélag þar sem þau skilja umhverfi sitt og gera það viðráðanlegt í stað þess að ætla þeim flókið umhverfi þar sem reglur eru stöðugt að breytast og munnleg skilaboð gefin sem henta öðrum aldri. Leikefni við hæfi hjálpar börnunum að skapa sinn eigin leikheim í friði innan ramma leikskólans.

Hlutverk leikskólakennarans er að miðla til barnanna reynslu og þekkingu og börnin þurfa að fá tækifæri til að vinna úr þeim upplýsingum á eigin forsendum og njóta sköpunarhæfileika sinna. Einnig skapar leikskólakennarinn umgjörð um leikinn svo börnin séu virk og skapandi í leiknum. Leikskólakennarinn þarf að vera forvitinn um hugsanir barnanna til að knýja áfram og virkja hæfileika þeirra og sköpunargleði, hann veitir þeim öryggi með návist sinni.

Við leggjum áherslu bæði á frjálsan og skipulagðan leik. Í frjálsa leiknum velja þau svæði/smiðjur þar sem frjáls og sjálfssprottinn leikur fer fram. Þar er hinn fullorðni í bakgrunni og styður ef á þarf að halda. Í skipulagða leiknum er komið inn á öll námssviðin og þau fléttuð inn í leikinn án þess að um beina kennslu sé að ræða.

3. 2. 1 SMT.

Unnið er með SMT skólafærni (Scool Management Training) á leikskólanum. SMT skólafærni er byggð á hugmyndafræði PMT foreldrafærni (Parent Management Training) en hana hafa foreldrar kost á að kynna sér og tileinka. Í SMT skólafærni felst að fyrirbyggja, draga úr og stöðva óæskilega hegðun. Áhersla er lögð á samræmd vinnubrögð og á að gefa jákvæðari hegðun gaum. Þannig notum við SMT sem verkfæri til að styrkja og kenna jákvæða hegðun.

Við höfum einfaldar og skýrar reglur sem eru leiðbeinandi um hvernig við gerum í hverjum aðstæðum fyrir sig. Þessar reglur eru lagðar inn og hanga uppi á hverju svæði fyrir sig og er reglulega minnt á þær. Þegar börn fara eftir reglunum þá fá þau umbun, t.d. „bros“ sem þau safna saman á ákveðið svæði á hverri deild. Þegar þau eru búin að fylla svæðið sláum við upp brosveislu sem getur falist m.a. í blöðruveislu eða búningadegi svo eitthvað sé nefnt. Börnin hafa ákveðið fyrirfram hvernig veislan á að vera og stendur þá valið á milli tveggja, þriggja atriða og ræður þá meirihlutinn.

3. 2. 2 Sérkennsla

Sérkennsla í leikskólum byggir á lögum um leikskóla frá 2008, reglugerð um sérfræðipjónustu í leikskólum nr. 584/2010 og starfsreglum Skólaskrifstofu. Markmið með sérkennslu í leikskólum er að tryggja að börn fái notið leikskóladvalar sinnar og fái fjölbreytilega kennslu sem taki mið af þörfum viðkomandi barns.

Sérfræðipjónustan úthlutar sérkennslutímum til skóla en hver leikskóli skipuleggur íhlutunina. Við skipulagningu á kennslu og/eða þjálfun er ávallt unnið í nánú samráði við forráðamenn/foreldra og sérfræðipjónustu leikskóla. Í hverjum leikskóla starfar sérkennslustjóri sem er faglegur umsjónarmaður sérkennslu (Hafnarfjordur.is, 2014).

Í leikskólanum okkar eru börn með mismunandi atgervi og frá ólíkum menningarheimum. Við leggjum metnað okkar í að hvert einstakt barn fái viðfangsefni við sitt hæfi. Sérkennsla er þjónusta sem leikskólinn veitir börnum vegna hverskyns sérþarfa er þau kunna að hafa. Þessar sérþarfir geta verið vegna fötlunar, þroska-, hegðunar- eða tilfinningalegra frávíka auk sérstakra aðstæðna barnsins. Þjónustan miðast við að gera börnunum unnt að njóta sín í hópi annarra barna á eigin forsendum og styrkja þau á sem fjölbreyttastan hátt.

Lögð er áhersla á snemmtæka íhlutun, þ.e. að hafa áhrif á þroskaframvindu barna með markvissum aðgerðum eins snemma og unnt er. Gerðar eru einstaklingsnámskrár fyrir hvert og eitt barn sem nýtur sérkennslu og þær

endurskoðaðar eins oft og þurfa þykir. Sérkennslan fer fram í leikhópnum, litlum og stórum og er einnig einstaklingsbundin allt eftir aðstæðum hverju sinni. Leikhópar eru fámennir fyrirfram ákveðnir hópar og hefur hver og einn hópur sín markmið og leiðir. Markmið okkar er að allir starfsmenn gæti þess að börnin sem eiga í hlut, séu hluti af barnahópnum og eigi sömu hlutdeild í leikskólastarfinu og hin börnin.

3. 2. 3 Hreyfing

Það er börnum eðlislægt að hreyfa sig og hreyfingin stuðlar að aukinni vellíðan. Með hreyfingu öðlast börn færni í að beita líkamanum og samhæfa hreyfingar sínar. Úthald og líkamleg geta eykst eftir því sem líkamsvitundin verður meiri. Í Smáralundi gefast fjölmörg tækifæri til hreyfingar. Íþróttافرæðingur starfar við skólann og skipuleggur hreyfikennsluna, það er stór íþróttasalur sem skiptist á milli deilda. Tvisvar í viku fara börnin í skipulagða hreyfistund, sér íþróttافرæðingurinn um annan tímann og fara börnin þá í íþróttaföt.

Daglega fara öll börn í útiveru og þar fá þau tækifæri til að ærslast og fá útrás fyrir hreyfiþörfina auk þess sem útiveran eflir mótstöðu líkamans. Farið er reglulega í vettvangsferðir og þar fá börnin tækifæri til að þjálfra úthald sitt og kljást við ójöfnur. Fínhreyfingar eru þjálfaðar í daglegum athöfnum þegar börnin æfa sig að klæða sig sjálf í og úr útifötum, teikna, klippa og fást við fjölbreyttan efnivið

3. 3 Námsumhverfi

Skipulag, hönnun og nýting námsumhverfis endurspeglar þau viðhorf og gildi sem liggja að baki leikskólastarfinu. Í leikskólanum hefur hver deild 2-3 herbergi til umráða auk annara svæða í skólanum sem eru íþróttasalur og leikloft á tveimur deildum. Búnaðurinn sem börnin hafa aðgang að er misjafn eftir aldri barnanna en allstaðar er í boði ýmis verðlaus efniviður sem hvetur þau til að nýta öll skynfæri sín, rannsaka og draga ályktanir. Leikskólakennarar og annað starfsfólk hefur það hlutaverk að skapa fjölbreytilegt leikumhverfi og efnivið sem vekur forvitni og ýtir undir ímyndunarafli og sjálfstæði barnanna.

Útisvæðið býður upp á fjölbreytileika í leik og starfi, skemmtilegir stórir steinar og brekkur fyrir utan hefðbundinna leiktækja s.s rólur rennibrautir og sandkassar.

4 Grunnþættir menntunar

Grunnþættir menntunar snúast um læsi á samfélag, menningu, umhverfi og náttúru þannig að börn læri að byggja sig upp andlega og líkamlega, að bjarga sér í samfélaginu og vinna með öðrum. Þeir snúast líka um framtíðarsýn og getu og vilja til að hafa áhrif og taka virkan þátt í að viðhalda samfélagi sínu, breyta því og þróa það. **Læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun** eiga sér stoð, hver með sínum hætti í löggjöf fyrir leikskóla, ákvæði um menntun og fræðslu í skólakerfinu, stefnu stjórnvalda, stefnu alþjóðlegra stofnana og alþjóðlegra samninga sem Ísland er aðili að. Þegar stefnan var mörkuð var haft til hliðsjónar hugmyndir meðal annars um fagmennsku leikskólakennara og reynslu úr þróunarstarfi í leikskólum landsins. Hugmyndin að grunnþáttunum er sú að þeir eiga að endurspeglast í starfsháttum leikskólanna, þekkingu og leikni sem börnin afla sér sem og að vera sýnilegir í leikskólastarfinu (Aðalnámskrá bls. 14).

4.1 Jafnrétti

Markmið jafnréttismenntunar er að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, víðsýnis og jafnréttis. Jafnrétti er regnhlífarhugtak sem nær til margra þátta. Hér á eftir er upptalning nokkurra þeirra í

stafrófsröð: Aldur, búseta, fötlun, kyn, kynhneigð, litarháttur, lífsskoðanir, menning, stétt, trúarbrögð, tungumál, ætterni og þjóðerni.

Á öllum skólastigum á að fara fram menntun til jafnréttis þar sem fjallað er um hvernig ofangreindir þættir geta skapað mismunun eða forréttindi í lífi fólks. Áherslu ber að leggja á að drengir og stúlkur eigi sem víðtækasta og jafnasta möguleika. Hvergi í skólastarfinu, í inntaki né starfsháttum, ættu að vera hindranir í vegi hvors kynsins. Í grunnþættinum jafnrétti er lögð áhersla á að fram fari nám um menningu,

þjóðerni, tungumál, trúarbrögð og lífsskoðanir og með jafnrétti er einnig lögð áhersla á félagslegan skilning á því hvað felst í fötlun. Áskoranir fólks með fötlun eiga ekki síður rætur í umhverfinu en í skerðingu einstaklings.

4. 1. 1 Jafnrétti í leikskólastarfinu

Í Smáralundi eru börn og starfsmenn af ólíkum uppruna og allir hafa eitthvað fram að færa. Unnið er að jafnrétti með ýmsum hætti meðal annars í gegnum leikinn, val tíma, lífsleikni, sjálfsbjörg og málörvun. Jafnréttismenntun á ekki einungis að eiga sér stað innan einhvers ákveðins námsþáttar í einni námsgrein heldur er mikilvægt að hún sé samofin öllu skólastarfinu, því formlega og óformlega. Jafnrétti merkir ekki að allir eiga að fá það sama. Í jafnrétti verður líka að felast réttlæti (jafngild tækifæri). Jafnrétti birtist meðal annars í leiknum en þar fá öll börn jöfn tækifæri og njóta sama réttar auk þess sem þeim er gefið ákveðið svigrúm til að þróa og skapa sinn leik á eigin forsendum.

Jafnrétti verður ekki til nema að virðing fyrir margbreytileika ríki og að litið sé á margbreytileika sem æskilegan og honum fagnað og sóst eftir honum.

4. 2 Læsi

Læsi snýst um samkomulag manna um málnotkun og merkingu orða í málsamfélagi og er því félagslegt í eðli sínu. Það er háð hefð og er því ekki færni sem einstaklingar geta öðlast og beitt óháð stað og stund, menningu og gildum. Meginmarkmið læsis er að börn séu virkir þátttakendur í að umskapa og

umskrifa heiminn með því að skapa eigin merkingu og bregðast á persónulegan og skapandi hátt við því sem þeir lesa með hjálp þeirra miðla og tækni sem völ er á.

4. 2. 1 Læsi í leikskólastarfinu

Í leikskólanum verður unnið að því að efla alla þætti máls og leggja þannig grunn að lestri og ritun í lífsleiknitímum, leik og almenna örvun í umhverfinu. Unnið verður að

því að skapa tækifæri fyrir barnið til að efla þekkingu sína, leikni og hæfni til að geta lesið í umhverfi sitt og tjáð upplifun sína, tilfinningar og skoðanir á fjölbreyttan hátt.

Notast verður við fjölbreyttar kennsluaðferðir þannig að allir fái tíma og tækifæri til að njóta sína og nálgast verkefni á sínum forsendum. Haft að leiðarljósi að málörvunin sé fjölbreytt og lifandi og fléttuð inn í allt daglegt starf.

4.3 Heilbrigði og velferð

Heilbrigði byggist á andlegri, líkamlegri og félagslegri vellíðan. Allt leikskólastarf þarf að efla heilbrigði og stuðla markvisst að velferð og vellíðan enda verja börn stórum hluta dagsins í leikskóla. Í leikskólum þarf að skapa jákvæðan skólabrag og heilsueflandi umhverfi þar sem markvisst er hlúð að þroska og heilbrigði frá ýmsum hliðum. Helstu þættir heilbrigðis sem leggja þarf áherslu á eru: jákvæð sjálfsmynd, hreyfing, ögrandi og krefjandi útivist, næring, slökun og hvíld, andleg vellíðan, jákvæð samskipti, öryggi, hreinlæti og skilningur á eigin tilfinningum og annarra.

4.3.1 Heilbrigði og velferð í leikskólastarfinu

Í Smáralundi leggjum við áherslu á að mynda nán tengsl við börnin svo að þau upplifi öryggi, traust og að þau finni að þörfum þeirra sé sinnt af alúð. Við hvetjum börnin til sjálfshjálpar og brýnum fyrir þeim hreinlæti. Við leggjum áherslu á hollt og fjölbreytt mataræði og eru börnin hvött til að smakka allan mat. Reynt er að leggja áherslu á að matartímar séu róleg stund. Útivist er dagleg á leikskólanum og boðið er upp á markvissa hreyfingu tvisvar í viku. Einnig hlaupa börnin fyrir mat til að ná upp púlsinum og auka þol. Öll börn fara í hvíld eftir matartíma og er hún ólík eftir aldri barnanna. Við leggjum áherslu á jákvæð samskipti og félagsleg tengsl.

4.4 Sjálfbærni

Algengasti skilningur á hugtökunum sjálfbærni og sjálfbær þróun felur í sér að við skilum umhverfinu til afkomendanna í jafngóðu eða betra ástandi en við tókum við því. Við leitumst við að mæta þörfum samtíðar án þess að skerða möguleika komandi kynslóða til að mæta þörfum sínum. Menntun til sjálfbærni miðar að því að gera fólki kleift

að takast á við viðfangsefni sem lúta að samspili umhverfis, félagslegra þátta og efnahags í þróun samfélags. Í leikskólastarfi má leggja áherslu á að margt smátt gerir eitt stórt, ekki þarf að bíða eftir stóru breytingunum til að geta fagnað þeim smærri.

Umhverfið og þar með náttúran umlykja allt mannlegt samfélag. Þannig þurfa börnin að þekkja, skilja og virða náttúruna. Í **samfélagslegu** tilliti snýst hugmyndafræðin um jöfnuð, innan kynslóðar og á milli kynslóða. Til þess að ná jöfnuði þurfum við að viðhafa lýðræðisleg vinnubrögð, hafa skilning á fjölbreytileika mannlífs og tryggja að fjölbreyttri menningu mismunandi hópa sé gert jafn hátt undir höfði. **Efnahagslegur** þáttur sjálfbærrar þróunar er nátengdur bæði umhverfis- og samfélagsþættinum. Þannig er mikilvægt að efnahagsvöxtur byggist hvorki á, né leiði til, óhóflegs ágangs á náttúruna. Í sjálfbærni menntun felst að börn takist á við margvísleg álitamál og ágreiningsefni í námi sínu.

4.4.1 Sjálfbærni í leikskólastarfinu

Markmið sjálfbærni menntunar er að börn byggi upp þá þekkingu, þau viðhorf og þá færni sem nauðsynleg er til að mynda sjálfbært samfélag. Með sjálfbærni erum við að gefa börnum tækifæri til að vinna með og velta fyrir sér hvernig við göngum um umhverfi okkar. Hringrásur og fyrirbærum í náttúrunni, margvísilegum auðlindum náttúrunnar og hvernig við getum nýtt þær.

4.5 Sköpun

Nám á sér stað þegar einstaklingur vinnur með áreiti, tengir það fyrri þekkingu og skapar nýja. Þannig er menntun í rauninni sjálfssköpun, leið upplýsts einstaklings til að verða „meira í dag en í gær“. Sköpunarþrá á sér rætur í meðfæddri forvitni, athafnaþrá og stuðlar að frumkvæði einstaklingsins. Sköpunargleði leiðir til námsáhuga þegar

börn og ungmenni skynja merkingu viðfangsefnanna og gildi þeirra. Í sköpun felst að móta viðfangsefni og miðla þeim, búa til, gera eitthvað nýtt eða öðruvísi en viðkomandi kann eða hefur gert áður.

4.5.1 Sköpun í leikskólastarfi

Markmið sköpunnar er að uppgötva, njóta, örva forvitni og áhuga, virkja ímyndunarafli og leika sér með möguleika. Í sköpun eru börn að sjá fyrir það óorðna og framkvæma það. Þótt sköpun í almennum skilningi sé vissulega nátengd listum og listnámi er sköpun sem grunnþáttur ekki bundin við listgreinar fremur en aðrar námsgreinar og námssvið.

Sköpun sem grunnþáttur skal stuðla að ígrundun, persónulegu námi og frumkvæði í leikskólastarfi. Í skapandi starfi þarf fyrst og fremst að beina athyglinni að ferlinu sjálfu, tjáningunni, gleðinni og náminu sem á sér stað þegar ímyndun, tilfinningar og hugmyndir fá að njóta sín.

4.6 Lýðræði og mannréttindi

Í lýðræðisríki búa borgarar við mannréttindi og ráða öllum meiriháttar málum sínum sameiginlega. Forsenda lýðræðis er samábyrgð, meðvitund og virkni borgaranna sem gerir þá færa um að taka þátt í að móta samfélag sitt og hafa áhrif nær og fjær. Virðing fyrir manngildum og heilbrigði barna felur bæði í sér virðingu fyrir mannréttindum þeirra

og viðurkenningu á hæfileikum þeirra og þroskamöguleikum. Leikskólum ber að rækta það viðhorf að samfélagið eigi að vera lýðræðislegt og einstaklingarnir gagnrýnir og með framtíðarsýn.

Lýðræði er mikilvægt á vettvangi leikskólans. Í fyrsta lagi þurfa leikskólar að taka mið af því að börn koma til með að taka þátt í lýðræðissamfélagi og því er mikilvægt að börn læri um þess háttar samfélög. Í öðru lagi þurfa leikskólar að taka mið af því í öllum starfsháttum að borin sé virðing fyrir manngildum hvers og eins. Umhyggja fyrir fólki, dýrum, umhverfi er einnig hluti lýðræðismentunar og á heima í öllum námsgreinum. Í ljósi þess þarf að gera ráð fyrir virku samstarfi við heimili barna og samstarfi við grenndarsamfélag innan sveitarfélags eða hverfis en slíkt samstarf er einnig einn af lykilþáttum sjálfbærni.

4.6.1 Lýðræði og mannréttindi í leikskólastarfi

Við getum stuðlað að lýðræðislegu starfi í leikskólanum með því að vera með virka hlustun í daglegu starfi, passa upp á fagmennsku, sinna starfinu af ábyrgð og vera með lýðræðislega samræðu og samvinnu. Börn eru getumikil, hæf og sterk og þurfum við að passa að bera virðingu fyrir viðhorfi þeirra og rétt til að hafa áhrif á líf sitt og umhverfi. Við þurfum að efla tjáningu barnanna og ýta undir að þau komi skoðunum sínum á framfæri, einnig að það sé ekkert rétt eða rangt í þeim. Allar skoðanir hafa rétt á að koma á framfæri.

Allt starfsfólk leikskóla á að koma fram við börn af virðingu, taka tillit til þeirra og hlusta á þau. Leikskólastjóri leiðir lýðræðislegt samstarf ólíkra hópa sem starfa innan

leikskólans, stuðlar að jafnrétti og uppbyggilegum samskiptum með velferð barna að markmiði. Leikskólakennari er leiðandi samverkamaður barna, foreldra og annars starfsfólks leikskóla. Allir innan leikskólans þurfa að vera virkir og taka þátt í starfinu og undirbúningi þess, sýna ábyrgð, kurteisi og heiðarleika.

5. Samþætt og skapandi leikskólastarf

Nám í leikskóla er samþætt og hríslast námsþættir inn í daglegt starf barnanna og eflir mikilvæga þroskaþætti hjá þeim. Börn læra í gegnum leik og þau læra í samstarfi við önnur börn með stuðningi og hvatningu frá hinum fullorðnu. Náms sviðin læsi og samskipti, heilbrigði og vellíðan, sköpun og menning, sjálfbærni og vísindi eru undirstaða náms barnanna í skólanum. Þau skarast mismikið en haldast þó í hendur við daglegt líf barnanna.

Hér þarf að geta hvernig hver grunnþáttur fléttast inn í allt starf leikskólans. T.d. hvernig er unnið með læsi í víðum skilningi, hvaða verkfæri eru notuð til þess að efla tilfinningalæsið í öllu starfi bæði úti sem inni, í skipulögðu sem og óskipulögðu starfi sem og hvaða kennslufræðilegir leikir verða notaðir til að ná fram leikreynslu.

5.1 Læsi og samskipti

Í leikskóla ber að skapa aðstæður svo börn fái ríkuleg tækifæri til að:

- Eiga jákvæð og uppbyggileg samskipti í barnahópnum.
- Endurskapa upplifun sína og reynslu í leik og skapandi starfi.
- Tjá sig með fjölbreyttum hætti og með ólíkum efniviði.
- Kynnast tungumálinu og möguleikum þess.
- Njóta þess að hlusta á og semja sögur, ljóð, þulur og ævintýri.
- Þróa læsi í víðum skilningi.
- Öðlast skilning á að ritað mál og tákni hafi merkingu.
- Deila skoðunum sínum og hugmyndum, nýta ólíkar leiðir og margvíslega tækni til að nálgast upplýsingar og setja fram hugmyndir sínar.
- Velta vöngum yfir eigin samfélagi og menningu og menningu annarra þjóða.

Leiðir:

- Samtöl – tala við börnin, setja orð á hluti og athafnir og hvetja þau til að tjá sig.
- Læsis- og málhvetjandi umhverfi.
- Aðgengilegur efniviður við hæfi s.s. bækur, ritföng og skapandi efniviður.
- Tónlist, söngur, þulur, loðtöflur og daglegur lestur – útskýra orð.
- Læra í gegnum leik með öðrum börnum og/eða fullorðnum.
- Ritmál sýnilegt, stafir og tölur á öllum deildum og nöfn á hlutum og myndir á skúffum og hillum.

-
- SMT – kenna æskilega hegðun, tengt tilfinningalæsi, kenna að haga sér við hinar og þessar aðstæður t.d. borðsiði, samverustund og í fataklefa. Myndrænt.
 - Skapandi starf, myndlist, litir, leir og annar efniviður við hæfi.
 - Félagsleg samskipti og daglegar venjur.
 - Vettvangsferðir.
 - Myndrænt skipulag – stundartafla.
 - Málrækt fyrir mat: lestur, söngur, þulur, hljóðkerfisleikir.
 - Nefna með nafni og tákni með tali t.d. matinn sem við erum að borða daglega.
 - Nota bókasafnið.
 - Spil og ýmsir málörvunarleikir.
 - Sögu- og leikritagerð.

5.2 Heilbrigði og vellíðan

Í leikskóla ber að stuðla að heilbrigði og vellíðan barna með því að leggja áherslu á:

- Umhyggju.
- Persónulega umhirðu.
- Holla næringu.
- Fjölbreytta hreyfingu.
- Ögrandi og krefjandi útivist.
- Slökun og hvíld.
- Tilfinningalegt jafnvægi.
- Jákvæð samskipti.
- Félagsleg tengsl.

Leiðir:

- Hafa fastmótað dagskipulag.
- Hvetja þau til að tjá tilfinningar sínar.
- Hrósa börnunum og hvetja þau áfram.
- Leyfa þeim að vera þátttakendur í sem flestu sem viðkemur daglegu starfi leikskólans.
- Byggja á styrkleikum barnsins og hvetja þau til dáða, að hvetja þau til að velja það sem þau sjálf vilja velja en ekki það sem vinur/vinkona vilja að þau velji.
- Að þau fái verkefni við hæfi til að byggja upp jákvæða sjálfsmynd og gott sjálfstraust sem að felst svo í því að þau nái að ljúka við verkefni sín.
- Hafa fasta útiveru og skipulagðar hreyfistundir bæði úti og inni í dagskipulagi.
- Hlaupa daglega.
- Leggja áherslu á uppeldis og félagslegt gildi máltíða m.a. með því að þjálfa börnin í sjálfshjálp og gefa nægan tíma til að nærast.
- Hvetja til vatnsdrykkju, fræða þau um hollustu.
- Að fræða þau um að við erum misjöfn eins og við erum mörg en öll erum við frábær eins og við erum.
- Börnin aðstoða hvert annað, ekki skilja útundan.
- Auka umburðalyndi og virðing gagnvart öðrum. Hjálpssemi.
- Þvo hendur eftir útiveru/fyrir matmálstíma og eftir klósettferðir, sjálfshjálp á salerni.

5.3 Sjálfbærni og vísindi

Í leikskóla á að skapa aðstæður svo börn fái tækifæri til að vinna með og velta vöngum yfir:

- Umgengni sinni og virðingu fyrir náttúrulegu og manngerðu umhverfi.
- Hvernig vistspor þeirra og nærsamfélags geta stuðlað að sjálfbærri þróun.
- Hringrásum og fyrirbærum í náttúrunni.
- Margvíslegum auðlindum náttúrunnar.
- Upplýsingamiðlum, framsetningu og gildi upplýsinga.
- Stærðfræðilegum viðfangsefnum, s.s. tölum, táknum og mynstrum.
- Lífverum í umhverfinu og lífsháttum þeirra.
- Eiginleikum ýmissa efna og hluta.
- Möguleikum og takmörkunum tækninnar.
- Rými, fjarlægði og áttum.
- Hvernig við berum virðingu fyrir umhverfinu og eigum annarra.

Leiðir:

- Týna rusl í nánasta umhverfi leikskólans.
- Flokka pappír, passa að setja ekki í almennt sorp.
- Nýtum matarafganga til að gefa fuglunum.
- Förum í gönguferðir um nánasta umhverfi leikskólans.
- Nýta verðlaust efni í listsköpun.
- Ræða við börnin um náttúruauðlindir og hvernig við þössum upp á þær. Slökkva ljósin eftir sig. Skrúfa fyrir vatnið þegar við erum búin að nota það.
- Skoða umhverfið og fylgjast með ef eitthvað er ábótavant. Þegar við skoðum garðinn er einn úr elsta hópi með.
- Fara í strætóferðir, kynna þeim fyrir almenningssamgöngum.
- Ræða við börnin um leiðir hvernig á að vernda náttúruna.
- Nýta náttúruna í listsköpun s.s. steina, laufblöð, skeljar.

5.4 Sköpun og menning

Í leikskóla á að vera rými fyrir sköpunarferli og fagurfræðilega tjáningu:

- Kynna fyrir börnunum fjölbreytilegan efnivið, örva hugmyndaflug barnanna og fá þau til skynja form og fegurð í umhverfinu.
- Áhersla er lögð á að hafa fjölbreyttan efnivið sem börn geta gengið í og nýtt sér í frjálsri listsköpun.
- Unnið með endurnýtanlegan efnivið, leir, málningu, allskonar liti, perlur, lím og skæri.
- Litavikur/dagar þar sem unnið er með einn lit í einu og börn og fullorðnir mæta í fatnaði sem tilheyrir lit vikunnar/degnum.
- Hvetja öll börn til þátttöku.

Leiðir:

- Í tónlist leggjum við áherslu á að syngja með börnunum gamla og nýja texta og kenna þeim þulur, kynna fyrir þeim ýmis hljóðfæri og hljóðgjafa, hlusta á tónlist, dansa og hreyfa sig við tónlist.
- Sungið í samveru og sameiginleg söngstund er einu sinni í viku.
- Skipulagðir tónlistartímar eru fyrir börnin einu sinni í viku.
- Bókagerð með elstu börnunum þar sem þau semja sögur og teikna myndir.
- Tvær vikur á ári eru tónlistarvikur en þá búa börnin til hljóðfæri og unnið er sérstaklega með ýmiskonar tónlistariðkun sem lýkur svo með tónlistarhátíð á sal.
- Tvær vikur á ári erum við með fjölmenningsvikur, þá tökum við fyrir öll þau lönd sem börn og starfsfólk tilheyra og vinnum með þau.
- Þorrablót – vettfangsferðir – veislur/hátíðir o.s.frv
- Farið er reglulega í Dröfn, dagvist fyrir heilabílaða, sungið saman og spjallað.
- Farið er með elstu hópana á ýmis söfn og viðburði.
- Elstu börnin æfa leikrit fyrir útskriftina og sjá að mestu um búningahönnun og leikmynda gerð.
- Skólahópur syngur í Hafnarborg fyrir jólin
- Kortagerð.
- Skoða hvar börnin eiga heima.

6 Fjölskyldan, upplýsingamiðlun og leikskólinn

Við upphaf leikskólagöngunnar er lagður hornsteinn að samstarfi foreldra og leikskóla. Þar gefst foreldrum tækifæri til að kynna starfsháttum, hugmyndafræði og námskrá leikskólans og starfsfólk leikskólans fær upplýsingar um barnið, aðstæður þess, reynslu og áhugasvið. Á þessum gagnkvæmu upplýsingum byggjast fyrstu skref barnsins í leikskólanum. Foreldrar þurfa strax í upphafi að fá þau skilaboð að framlag þeirra sé mikils metið og litið sé á þá sem mikilvæga samstarfsaðila (Aðalámskrá leikskóla, 2011, bls 48).

Starfsfólk Smáralundar leggur metnað sinn í að dagleg samskipti einkennist af vilja til samvinnu og virðingu fyrir tilfinningum og skoðunum barna, foreldra, leikskólakennara og annars starfsfólks. Skipulögð foreldrasamtöl eru tvisvar á ári og svo geta foreldrar alltaf beðið um viðtal. Opið hús er á leikskólanum einu sinni á ári þar sem foreldrum og fjölskyldu er boðið að koma og sjá vinnu barnanna. Foreldraráð er starfandi við leikskólann. Foreldrafundur er haldinn í september og svo er fundur hjá foreldrafélaginu einnig einu sinni á ári.

Mikilvægt er að miðla upplýsingum til foreldra, við gerum það með því að setja reglulega inn fréttir á heimasíðu skólans, sendum tölvupósta, gerum skóladagatal, setjum upplýsingar á tilkynningartöflur í fataklefa.

Markmið með góðu samstarfi við alla er varðar leikskólastarfið er að vinna vel saman að gera gott leikskólastarf og samskipti enn betri.

7 Tengsl skólastiga og tengsl við nærumhverfið

Markmiðið er að stuðla að sem bestu samstarfi við grunnskólann með hag barnanna að leiðarljósi. Stefnt er að því að skapa samfellu í námi og upplýsingamiðlun á skilum skólastiga.

Við tilheyrum tveimur skólahverfum og hefur markvisst samstarf verið við báða skólana. Kennarar hittast og setja upp veturinn, þeir ræða saman um það sem verið er að gera á þessum skólaskilum og skipuleggja heimsóknir á milli skólastiganna. Við förum í heimsóknir í skólana og þau koma til okkar.

8 Mat og eftirlit

Mat á skólastarfi hefur þann tilgang að tryggja að réttindi barna séu virt svo þau fái þá menntun og þjónustu sem þeim ber samkvæmt lögum. Mat á skólastarfi er tvíþætt, annars vegar mat sem skólar framkvæma sjálfir og hins vegar mat sem utanaðkomandi aðili vinur á vegum sveitarfélagsins, mennta- og menningarmálaráðuneytis eða annarra aðila. Mat á skólastarfi er meðal annars ætlað að fylgjast með að ákvæði laga, reglugerða og aðalnámskrár sé fylgt eftir. Í öðru lagi er markmiðið að auka gæði skólastarfsins og stuðla að umbótum, tryggja að réttindi barnanna séu virt og að börn fái þá þjónustu sem þau eiga rétt á samkvæmt lögum. Að lokum er tilgangur mats á skólastarfi að veita upplýsingar um skólastarfið, árangur þess og þróun (Aðalnámskrá leikskóla, 2011, bls. 26 -27, 54)

8.1 Ytra mat á leikskólastarfi

Fræðsluráð hefur eftirlit með því að starfsemi leikskóla samræmist leikskólalögum, reglugerðum og aðalnámskrá leikskóla. Það er meðal annars gert með því að kalla eftir starfs- og símenntunaráætlunum, skóladagatölum og öðrum forvarnaráætlunum er við á hverju sinni. Ráðið ber ábyrgð á að skólastarfið sé metið með hliðsjón af aðstæðum og sérstöðu hvers leikskóla og að skólinn meti innra starf sitt með markvissum hætti.

Reglulega eru lagðar fyrir foreldra viðhorfskannanir um líðan og menntun barnanna sem og könnun lögð fyrir starfsmenn þar sem þeir leggja mat á starfsaðstæður sínar. Mennta- og menningarmálaráðuneytið ber ábyrgð á því að fylgjast með því að sveitarfélög uppfylli lögbundnar skyldur sínar gagnvart skólum. Aðalnámskrá myndar grunn viðmiða sem skólastarfið hvílir á en í skólanámskrá útfærir skólinn nánar þau markið og viðmið sem sett eru fram í aðalnámskrá. Innra- og ytra mat á skólastarfi á að ná til allra lögbundinna markmiða skólastarfsins, þ.m.t. hlutverk skóla að styrkja börn til þátttöku í lýðræðisþjóðfélagi, efla frumkvæði og sjálfstæða hugsun þeirra, samskiptahæfni og fleiri atriði sem tengist meðal annars grunnþáttum menntunar (Aðalnámskrá leikskóla, 2011, bls. 28 og 55).

8.2 Innra mat á leikskólastarfi

Í aðalnámskrá leikskóla (2011) bls. 27, 54 og 55 er kveðið á um að við innra mat skuli gerð grein fyrir tengslum við þau markmið sem sett eru fram í skólanámskrá og að aðferðirnar taki mið af viðfangefnunum sem unnið er að hverju sinni.

Innra matið á að byggjast á kerfisbundnum aðferðum sem birtast hér í þessari skólanámskrá. Í aðalnámskrá er lagt til að innra matið fléttist saman við daglegt starf og að það eigi að ná til allra þátta skólastafsins, svo sem stjórnunar, starfs- og kennsluhátta og samskipta innan og utan deilda. Þá er lögð áhersla að allt skólasamfélagið taki þátt í mati á skólastarfinu. Innra matið veitir upplýsingar um styrkleika í starfi leikskólans og það sem betur má fara. Í ljósi niðurstaðna innra mats er gerð áætlun um umbætur og skilgreindar leiðir að þeim. Leikskólinn birtir opinberlega upplýsingar um niðurtöður innra mats og áætlanir um umbætur. Helstu matstækin sem leikskólinn notar til að rýna í uppeldis- og kennsluaðferðir eru Eckers kvarðinn til að meta starfið og munum við taka fyrir ákveðið svið á hverju starfsári.

8.2.1 Mat barna

Börnin meta starfið einu sinni á önn. Þá meta þau leikefni og svæði sem eru notuð í vali. Einnig meta þau matinn sem boðið er upp á.

8.2.2 Mat starfsmanna leikskólanna

Reglulegt endurmat sem starfsfólk vinnur sameiginlega að á starfsmannafundum, deildarstjórafundum, fagfundum og deildarfundum. Að auki er unnin viðhorfskönnun meðal starfsfólks.

8.2.3 Mat foreldra

Viðhorfskannanir frá Skólaskrifstofu Hafnarfjarðar eru lagðar fyrir foreldra annað hvert ár. Einnig eru formleg foreldraviðtöl tvisvar á ári þar sem foreldrum gefst tækifæri til að koma fram skoðunum sínum á starfinu. Niðurstöður úr foreldrakönnunum eru kynntar formlega fyrir foreldrum og einnig fræðsluyfirvöldum.

Heimildaskrá

Aðalnámskrá leikskóla. (2011). Reykjavík: Mennta- og menningarmálaráðuneytið.

Barnalög nr. 2003/76. Sótt 23. september 2012 af

<http://www.althingi.is/altext/stjt/2003.076.html>

Lög um leikskóla nr. 2008/90. Sótt 23. september 2014 af

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2008090.html>

Reglugerð um sérfræðiþjónustu sveitarfélaga við leik- og grunnskóla og

nemendaverndarráð í grunnskólum nr. 584/2010. Sótt 25. september 2014 af

<http://www.reglugerd.is/interpro/dkm/WebGuard.nsf/key2/584-2010>

Skólafélag Hafnarfjarðar. (2009). Hafnarfjörður: Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar.

Vygotsky, L. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.